

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเหตุผลของการเลือกใช้แบบบ้านมาตรฐานของบริษัทปทุมดีไซน์ฯ ได้ทำการศึกษาถึงรูปแบบของบ้านที่ต่อเติมและพื้นที่ใช้สอยที่ต่อเติมมากที่สุด รวมทั้งต้องการทราบถึงปัจจัยหรือเหตุผลในการต่อเติม โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานเป็น 3 ส่วนหลักๆ ดังนี้

3.1 การศึกษาจากข้อมูลปฐมภูมิ

3.2 การศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิ

3.3 สรุปอภิปรายผลการวิจัย

โดยมีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 การศึกษาจากข้อมูลปฐมภูมิ

3.1.1 เป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบข้อมูลเบื้องต้นซึ่งเป็นข้อเท็จจริง ซึ่งได้จากการรวบรวมข้อมูลรายชื่อ ที่อยู่อาศัย แผนที่ แบบบ้าน ของผู้อยู่อาศัยตั้งแต่ ปี พ.ศ.2539 ถึง 2547 จากบริษัทปทุมดีไซน์ฯ

3.1.2 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของผู้ที่จะทำการศึกษาในด้านสังคมและเศรษฐกิจจากข้อมูลที่มีอยู่

3.1.3 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นโดยการสอบถามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบริษัทปทุมดีไซน์ฯ เช่น สถาปนิก วิศวกรและผู้บริหารระดับสูง

3.1.4 ศึกษาจากแนวความคิด ทฤษฎีและการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยการศึกษาจากตำรา งานวิจัย บทความและเอกสาร เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดตัวแปร ประเด็นในการศึกษาและวิเคราะห์ผลข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ การสัมภาษณ์และการสังเกต ประเด็นหลักที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีเรื่องลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs) แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกที่อยู่อาศัย ปัจจัยในการเลือกที่อยู่อาศัย แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกทำเลที่ตั้งของที่อยู่อาศัย ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความพอใจในที่อยู่อาศัย แนวคิดเรื่องครอบครัว แนวคิดเรื่องตัวกำหนดต่างๆ ของการสังเกตเห็นปัญหา (Determinants of Problem Recognition) การใช้พื้นที่ประโยชน์ใช้สอย กระบวนการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย จากงานวิจัยเรื่อง พัฒนาการของการต่อเติมที่อยู่อาศัยแบบสร้างบางส่วน : กรณีศึกษาที่อยู่อาศัยแบบ A ในโครงการเมืองใหม่บางพลี จังหวัดสมุทรปราการ และจากงานวิจัยเรื่องการใช้พื้นที่และการต่อเติมที่ดินรายแปลง สำหรับที่พักอาศัยของผู้มีรายได้น้อย-ปานกลาง : กรณีศึกษาเขตเทศบาล เมืองนนทบุรี (ดูรายละเอียดในบทที่ 2)

3.2 การศึกษาจากข้อมูลทฤษฎี

3.2.1 ศึกษาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

การศึกษาคั้งนี้ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ที่สร้างบ้านโดยว่าจ้างบริษัทปทุมดีไซน์ฯ ได้ทำการสัมภาษณ์เพื่อทราบข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม สภาพทางกายภาพของบ้าน การใช้พื้นที่ภายในบ้าน ทั้งในช่วงก่อนและหลังต่อเติม และสภาพปัญหาในการอยู่อาศัยที่จะนำมาซึ่งเหตุผลในการต่อเติมบ้าน

โดยมีเครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ลักษณะแบบปลายเปิด ผลที่ได้จากการศึกษาจะรวบรวมและประมวลผล เพื่อทราบปัจจัยหรือเหตุผลในการต่อเติม เพื่อใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงแบบบ้านมาตรฐานให้มีขนาดพื้นที่ใช้สอยตรงกับความต้องการของผู้อยู่อาศัยมากขึ้น ในการสร้างแบบสัมภาษณ์มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

การสร้างแบบสัมภาษณ์จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย การสำรวจสภาพทั่วไปของบ้านและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างชุดคำถาม เพื่อที่จะทราบข้อมูลในด้านต่างๆ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยสร้างข้อคำถามปลายเปิด (Open Questions) มีจุดมุ่งหมายให้กลุ่มตัวอย่าง เสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยหรือเหตุผลในการต่อเติมที่อยู่อาศัย สภาพทางกายภาพที่อยู่อาศัยที่ต้องการบอกหรือเสนอแนะ

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสัมภาษณ์และวางแผนการวิจัยต่อไป

โครงสร้างของแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก) ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมถึงสมาชิกในบ้าน ในด้านสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนบุตรและระดับรายได้ปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับลักษณะของบ้าน วันส่งมอบบ้าน แบบบ้าน ขนาดที่ดิน ขนาดพื้นที่ใช้สอยภายในบ้าน รวมทั้งข้อมูลด้านราคา โดยในส่วนนี้ต้องการทราบเรื่องการต่อเติมภายหลังจากวันส่งมอบ ว่าอยู่ช่วงใด ระยะเวลาที่ใช้ต่อเติม ราคาโดยประมาณ ในส่วนนี้จะเน้นถึงเหตุผลเจ้าของบ้านที่ทำการต่อเติมหรือเปลี่ยนแปลงพื้นที่ใช้สอยในบ้าน หากทำการต่อเติมต้องสอบถามถึงผู้ที่ทำการออกแบบในการต่อเติม ส่วนร่วมในครอบครัว รวมถึงการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในการต่อเติมด้วย

ส่วนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการต่อเติมและเปลี่ยนแปลงพื้นที่ หากกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มที่มีการต่อเติมภายหลังจากวันส่งมอบบ้าน จึงต้องทำการสัมภาษณ์ในส่วนการต่อเติมโดยละเอียด และใช้การสังเกตประกอบ ในส่วนนี้แบ่งพื้นที่การต่อเติมเป็นการต่อเติมบริเวณชั้นล่างและชั้นบน โดยสัมภาษณ์เหตุผลของการต่อเติมและเปลี่ยนแปลงพื้นที่ในแต่ละส่วน ขนาดพื้นที่ส่วนที่ต่อเติม

เปลี่ยนแปลง ลักษณะการใช้พื้นที่ก่อนการต่อเติมและหลังจากต่อเติมแล้ว ปัญหาหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นกับการใช้พื้นที่ก่อนการต่อเติม สามารถแก้ไขได้หลังจากการต่อเติมหรือไม่

ส่วนที่ 4 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากการต่อเติมและเปลี่ยนแปลงพื้นที่ใช้สอยของบ้าน โดยคำนึงถึงเพื่อนบ้าน ผู้รับเหมา ด้านกฎหมาย จากสำนักงานเขต ปัญหาจากบริษัทรับสร้างและต่อเติมเดิม คิวอาคาร (บ้าน) งานระบบ ราคาในการต่อเติมและตกแต่ง รวมทั้งปัญหาที่พบจากแบบบ้านเดิม

ส่วนที่ 5 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการเรื่องการต่อเติมและเปลี่ยนแปลงพื้นที่ใช้สอยโดยผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ บริษัทรับสร้างบ้าน ผู้รับเหมาทั่วไป โยธาเขตและเจ้าของบ้าน โดยในส่วนนี้จะสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นกับเจ้าของบ้านและเกิดกับเพื่อนบ้าน ภายหลังจากการต่อเติมเปลี่ยนแปลงแล้ว

นำแบบสัมภาษณ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบด้านความตรงเชิงเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำกลับมาปรับปรุงแก้ไข โดยการจัดเรียงลำดับและหมวดหมู่ของแบบสัมภาษณ์ใหม่ให้มีความต่อเนื่อง ตัดคำถามบางคำถามออกที่ซ้ำซ้อนกันและเพิ่มคำถามในข้อที่ยังไม่ได้คำตอบ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องเป็นขั้นสุดท้ายและทำการจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์จริง

3.2.2 ศึกษาข้อมูลที่ได้จากการสังเกต

เป็นการศึกษาเพื่อทราบสภาพโดยทั่วไปของบ้านที่ทำการศึกษา และสภาพแวดล้อมโดยรอบ ในเรื่องลักษณะการต่อเติมปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในบ้านพักอาศัย และสังเกตรวมถึงสภาพปัญหาในการอยู่อาศัยบางส่วน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกต การวัดขนาด จดบันทึกลงผังและการถ่ายภาพ

ในการสังเกตสภาพบ้านพักอาศัยของกลุ่มตัวอย่างนั้น ผู้วิจัยได้ทำการขออนุญาตจากเจ้าของบ้านก่อน โดยสังเกตในส่วนที่มีการต่อเติมเปลี่ยนแปลงและส่วนที่มีปัญหาในการอยู่อาศัยในการสังเกตบ้าน 1 หลังใช้เวลาประมาณ 60 นาที ได้ทำการเข้าสัมภาษณ์และสังเกตในวันหยุด (วันเสาร์-อาทิตย์) ตั้งแต่เวลา 9.00 – 18.00 น. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างต้องไปทำงานในวันจันทร์-ศุกร์

3.2.3 ประชากรที่ใช้ศึกษาหรือกลุ่มตัวอย่างศึกษา

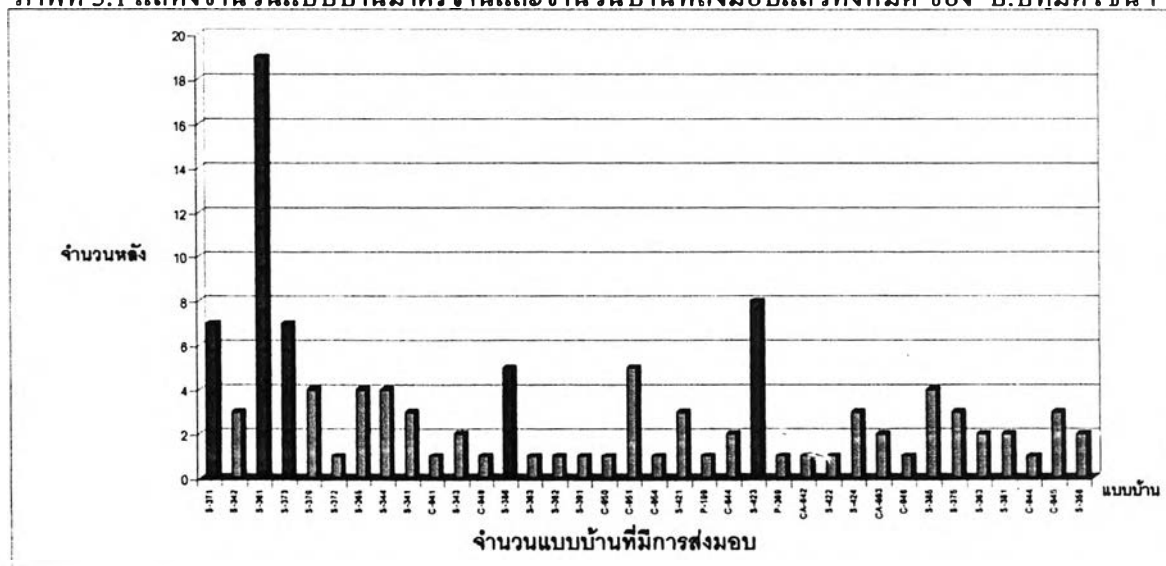
เนื่องจากการวิจัยนี้เพื่อศึกษาเหตุผลของการเลือกใช้แบบบ้านมาตรฐานของบริษัทปทุมศิรินทร์ ฯ ในด้านการต่อเติมเปลี่ยนแปลงพื้นที่ใช้สอย และปัจจัยหรือเหตุผลในการต่อเติม ดังนั้นกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาคือ แบบบ้านที่ทำการก่อสร้างโดยบริษัทปทุมศิรินทร์ ฯ ทั้งหมด ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2539-2547 จำนวนแบบทั้งหมด 36 แบบ รวมจำนวนบ้านทั้งหมด 111 หลัง

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนแบบบ้านและจำนวนบ้านที่ส่งมอบแล้วทั้งหมด ของบ.ปทุมดีไซน์ฯ

ที่	รหัสแบบบ้าน	จำนวนที่ส่งมอบแล้ว	ที่	รหัสแบบบ้าน	จำนวนที่ส่งมอบแล้ว
1	S-371	7	19	C-954	1
2	S-342	3	20	S-421	3
3	S-361	19	21	P-199	1
4	S-373	7	22	C-944	2
5	S-370	4	23	S-423	8
6	S-372	1	24	P-399	1
7	S-365	4	25	CA-942	1
8	S-344	4	26	S-422	1
9	S-341	3	27	S-424	3
10	C-941	1	28	CA-993	2
11	S-343	2	29	C-946	1
12	C-949	1	30	S-385	4
13	S-386	5	31	S-375	3
14	S-363	1	32	S-363	2
15	S-362	1	33	S-381	2
16	S-391	1	34	C-944	1
17	C-950	1	35	C-945	3
18	C-951	5	36	S-356	2
รวมจำนวน					111

จากตารางที่ 3.1 แสดงแบบบ้านมาตรฐานและจำนวนบ้านที่ส่งมอบแล้วทั้งหมด ซึ่งจากแบบบ้านทั้งหมด 36 แบบ ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกแบบบ้านที่มีการก่อสร้างแล้วส่งมอบเป็นจำนวนมากที่สุดใน 5 อันดับแรก คือ แบบ S-371 แบบ S-361 แบบ S-373 แบบ S-386 และแบบ S-423 (ดูภาพที่ 3.1)

ภาพที่ 3.1 แสดงจำนวนแบบบ้านมาตรฐานและจำนวนบ้านที่ส่งมอบแล้วทั้งหมด ของ บ.ปทุมดีไซน์ฯ

จากแบบบ้านมาตรฐานของบ.ปทุมศิรินทร์^๑ ที่มีการส่งมอบมากที่สุด 5 อันดับ รวมเป็นจำนวน 45 หลัง จะทำการสัมภาษณ์ทั้งหมด 45 หลัง คิดเป็น ร้อยละ 100 ของจำนวนบ้านที่ส่งมอบแล้ว โดยใช้แบบบ้านมาตรฐาน 5 แบบ แต่เนื่องจากมีอุปสรรคในการสัมภาษณ์ คือ ในวันสัมภาษณ์ไม่มีผู้ใดอยู่บ้าน แม้ว่าจะก่อนไปได้ทำการโทรศัพท์เพื่อนัดสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยจึงต้องเดินทางไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างอีกครั้ง แต่ก็ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้เนื่องจากไม่มีผู้ใดอยู่ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 3.2)

ตารางที่ 3.2 แสดงกลุ่มตัวอย่างจากแบบบ้านมาตรฐาน 5 แบบ

S-371		S-361		S-373		S-423		S-386	
1	PS 133/39	1	PS 144/39	1	PS 140/39	1	PS 323/44	1	PS 250/40
2	PS 193/39	2	PS 148/39	2	PS 167/39	2	PS 329/45	2	PS 294/41
3	PS 203/39	3	PS 173/39	3	PS 201/40	3	PS 334/45	3	PS 316/44
4	PS 214/40	4	PS 185/39	4	PS 241/40	4	PS 348/45	4	PS 364/46
5	PS 223/40	5	PS 189/39	5	PS 276/41	5	PS 349/45	5	PS 452/48
6	PS 259/40	6	PS 199/39	6	PS 289/41	6	PS 353/45		
7	PS 301/42	7	PS 205/39	7	PS 298/42	7	PS 383/46		
		8	PS 247/40			8	PS 467/47		
		9	PS 229/40						
		10	PS 242/40						
		11	PS 245/40						
		12	PS 237/40						
		13	PS 238/40						
		14	PS 268/40						
		15	PS 273/41						
		16	PS 282/41						
		17	PS 397/47						
		18	PS 435/47						
รวม 7 หลัง		รวม 18 หลัง		รวม 7 หลัง		รวม 8 หลัง		รวม 5 หลัง	
รวมประชากรทั้งหมด						45 หลัง			

จากประชากรทั้งหมด 45 หลัง ผู้วิจัยใช้วิธีเก็บข้อมูลการวิจัยโดยการสัมภาษณ์และสังเกต โดยใช้ทั้งหมด 45 หลัง ในการเก็บข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 100 ในการเก็บข้อมูลต้องเดินทางไป

สัมภาษณ์ถึงบ้านกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่ามีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนไม่อนุญาตให้เก็บข้อมูลและไม่พบเจ้าของ จึงไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ โดยมีเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 3.3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลได้จำแนกตามแบบบ้าน

แบบบ้าน	จำนวนทั้งหมด	เก็บข้อมูลได้
S-361	18	13
S-371	7	7
S-373	7	6
S-386	5	5
S-423	8	8
รวม	45	39
คิดเป็นร้อยละ		86.66

3.2.4 เก็บรวบรวมข้อมูล

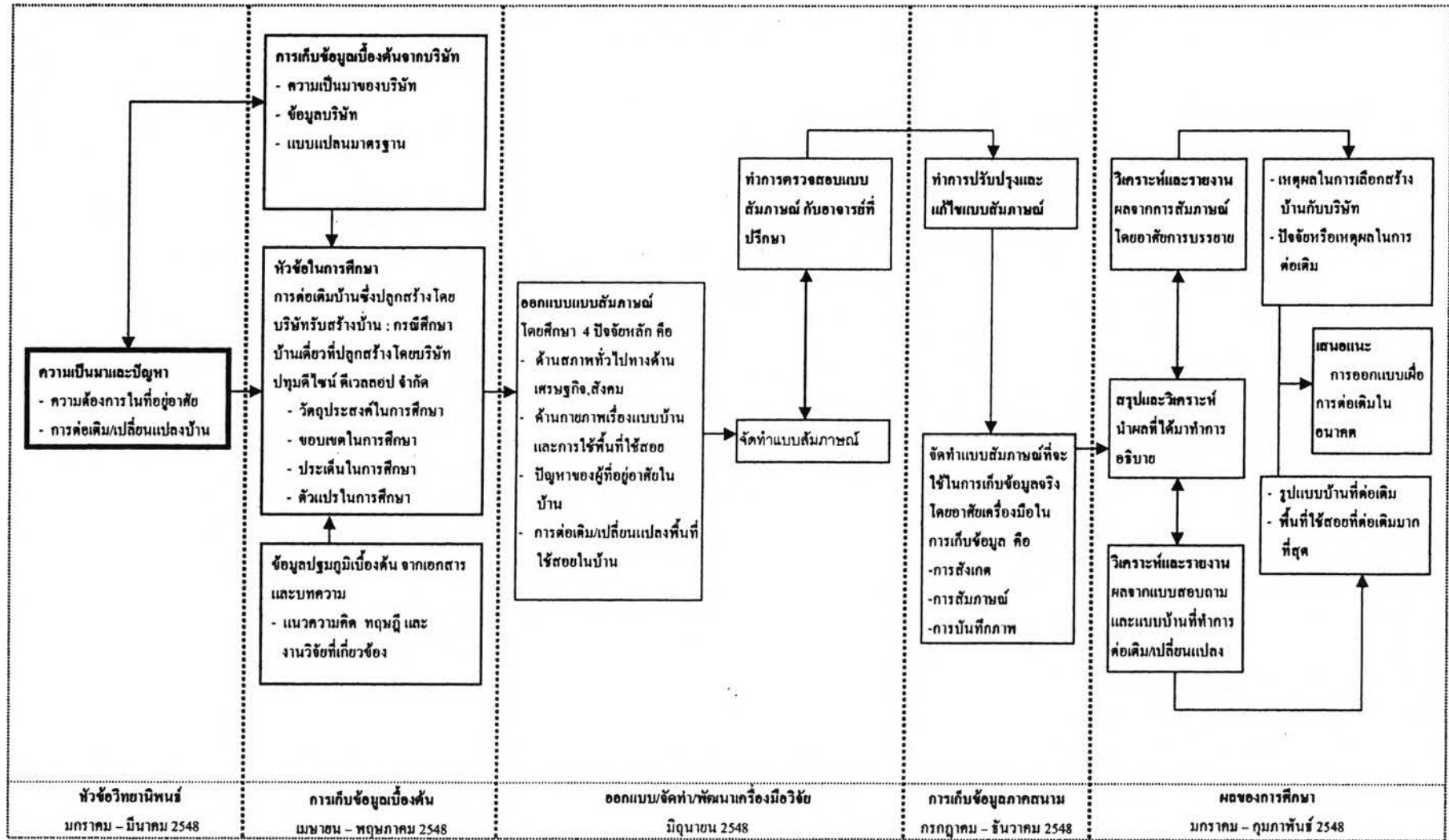
การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสัมภาษณ์เจ้าของบ้านและการสังเกตสภาพของที่อยู่อาศัย โดยผู้วิจัยเป็นผู้ถามและอธิบายคำถาม จดบันทึกข้อมูลในแบบสัมภาษณ์ จดแบบแปลนของบ้านในสภาพปัจจุบัน โดยเฉพาะพื้นที่ที่ทำการต่อเติมเปลี่ยนแปลง และถ่ายภาพด้วยตนเอง

การดำเนินงานได้ดำเนินการในระหว่าง วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 ถึง วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2548 ในวันเสาร์- อาทิตย์ ช่วงเวลา 9.00 – 18.00 น. จากการเก็บข้อมูลพบว่ามีอุปสรรคในการเก็บข้อมูล เนื่องจากเจ้าของบ้านไม่อยู่บ้านในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยได้นัดล่วงหน้าไว้แล้ว ประกอบกับวันเวลาเก็บข้อมูล เก็บได้เฉพาะวันเสาร์และอาทิตย์ จึงไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ครบตามจำนวนที่กำหนด

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ รวบรวมคำตอบที่ได้ พบว่าด้าน สภาพทั่วไปและเศรษฐกิจของเจ้าของบ้าน สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความเชื่อมั่นว่าข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้สามารถนำมาวิเคราะห์และมีผลการศึกษาน่าเชื่อถือ

ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แนะนำตัวผ่านบริษัทปทุมศิรินทร์ฯ โดยเป็นการเยี่ยมชมเจ้าของบ้าน เพื่อเป็นการบริการหลังการขายไปด้วย จึงได้รับความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากเจ้าของบ้าน พร้อมทั้งแสดงความขอบคุณในการให้ข้อมูลด้วยของที่ระลึกเล็กน้อย

ตารางที่ 3.5 แสดงวิธีในการดำเนินงานวิทยานิพนธ์

T099769565